Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 11. oktoober 2019
(OR. en)

13029/19

Institutsioonidevaheline dokument: 2019/0216(NLE)

FDI 33
SERVICES 51
WTO 273

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	11. oktoober 2019
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2019) 459 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud teenuste ja investeeringute komitees seoses kohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate tegevusjuhendi vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2019) 459 final.

Lisatud: COM(2019) 459 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 11.10.2019
COM(2019) 459 final

2019/0216 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud teenuste ja investeeringute komitees seoses kohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate tegevusjuhendi vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud teenuste ja investeeringute komitees liidu nimel võetav seisukoht seoses sellise otsuse kavandatava vastuvõtmisega, mis käsitleb kohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate tegevusjuhendit, mida kohaldatakse lepingu kaheksandast peatükist („Investeeringud“) tulenevates vaidlustes.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vaheline laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping (CETA)

Ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) (edaspidi „leping“) eesmärk on liberaliseerida ja lihtsustada kaubandust ja investeeringuid ning edendada tihedamaid majandussuhteid Euroopa Liidu ja Kanada (edaspidi „lepinguosalised“) vahel. Lepingule kirjutati alla 30. oktoobril 2016 ning seda on ajutiselt kohaldatud alates 21. septembrist 2017.

2.2. Teenuste ja investeeringute komitee

Teenuste ja investeeringute komitee, mis käsitleb muu hulgas piiriüleseid investeeringuid puudutavaid küsimusi, on moodustatud lepingu artikli 26.2 lõike 1 punkti b alusel. Lepingu artikli 8.44 lõike 1 kohaselt annab teenuste ja investeeringute komitee lepinguosalistele võimaluse konsultatsioonideks lepingu kaheksanda peatükiga („Investeeringud“) seotud küsimustes, sealhulgas seoses raskustega, mis võivad tekkida lepingu kaheksanda peatüki („Investeeringud“) rakendamisel, ning lepingu kaheksanda peatüki („Investeeringud“) võimalike parandustega, arvestades eelkõige kogemusi ja suundumusi teistes rahvusvahelistes foorumites ning võttes aluseks lepinguosaliste muud lepingud.

Lepingu artikli 26.2 lõike 4 kohaselt tuleb teenuste ja investeeringute komitee kokku kord aastas, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti või kui kaaseesistujad ei otsusta teisiti. Lepinguosalise või CETA ühiskomitee taotluse korral võib pidada lisakoosolekuid. Teenuste ja investeeringute komitee kaaseesistujad on lepinguosaliste esindajad. Komitee kehtestab oma koosolekute ajakava ja päevakorra vastastikusel nõusolekul. Ta võib kehtestada oma töökorra ja seda vajaduse korral muuta. Ta võib esitada CETA ühiskomiteele vastuvõtmiseks otsuse eelnõusid või võtta vastu otsuseid, kui lepingus on nii ette nähtud.

CETA ühiskomitee ja erikomiteede, sealhulgas teenuste ja investeeringute komitee töökorra[1] 10. reegli punkti 2 kohaselt võib teenuste ja investeeringute komitee koosolekutevahelisel ajal teha lepinguosaliste kokkuleppel otsuseid või anda soovitusi kirjaliku menetluse teel. Selleks saadavad kaaseesistujad ettepaneku teksti kirja teel teenuste ja investeeringute komitee liikmetele vastavalt 7. reeglile, määrates kindlaks tähtaja, mille jooksul komitee liikmed teatavad kõikidest probleemidest või muudatustest, mida nad soovivad teha. Kui see tähtaeg on möödunud, teatatakse vastuvõetud ettepanekutest vastavalt 7. reeglile ja kantakse need järgmise koosoleku protokolli.

[1] CETA ühiskomitee 26. septembri 2018. aasta otsus nr 001/2018, millega võetakse vastu ühiskomitee ja erikomiteede töökord (ELT L 190, 27.7.2018, lk 13), kättesaadav kaubanduse peadirektoraadi veebisaidil http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/february/tradoc_157677.pdf.

2.3. Teenuste ja investeeringute komitee kavandatav õigusakt

Teenuste ja investeeringute komitee kavatseb võtta vastu otsuse, mis käsitleb vahekohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate tegevusjuhendit, mida kohaldatakse lepingu kaheksandast peatükist („Investeeringud“) tulenevates vaidlustes (edaspidi „kavandatav õigusakt“).

Kavandatava õigusakti eesmärk on täiendada kohaldatavaid eeskirju lepingu artikli 8.30 („Eetika“) alusel.

Kavandatav õigusakt muutub lepinguosalistele siduvaks.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Nagu on sätestatud lepingut käsitleva tõlgendava ühisdokumendi punkti 6 alapunktis f, on Euroopa Liit ja selle liikmesriigid ning Kanada leppinud kokku alustada viivitamata edasist tööd lepingu investeerimisalaste vaidluste lahendamist käsitlevate sätete (nn investeerimiskohtu süsteem) rakendamisega[2].

Lepingu artikli 8.44 lõikes 2 on sätestatud, et „[t]eenuste ja investeeringute komitee võtab lepinguosaliste nõusolekul ja pärast oma vastavate sisenõuete ja -menetluste täitmist vastu kohtu liikmete tegevusjuhendi, mida kohaldatakse käesolevast peatükist tulenevates vaidlustes ja mis võivad asendada kohaldatavaid eeskirju või neid täiendada, ning need võivad käsitleda muu hulgas järgmisi teemasid: a) avalikustamiskohustused; b) kohtu liikmete sõltumatus ja erapooletus ning c) konfidentsiaalsus. Lepinguosalised teevad kõik endast sõltuva tagamaks, et tegevusjuhend võetakse vastu hiljemalt esimesel päeval pärast käesoleva lepingu ajutise kohaldamise algust või jõustumist, ning igal juhul hiljemalt kaks aastat pärast seda kuupäeva“.

Lepingut käsitleva tõlgendava ühisdokumendi punkti 6 alapunktis f märgitakse sõnaselgelt „edasist tööd käitumisjuhendiga kohtute liikmete erapooletuse täiendavaks tagamiseks“.

Lisaks sellele on nõukogu protokolli kantud komisjoni ja nõukogu avalduses nr 36, mis käsitleb nõukogu otsuse vastuvõtmist, et anda luba CETA allkirjastamiseks liidu nimel, sätestatud: „Kohtute liikmete eetikanõuded, mis on CETAs juba ette nähtud, koostatakse üksikasjalikult, võimalikult kiiresti ja piisavalt aegsasti, et liikmesriigid saaksid neid oma ratifitseerimisprotsessis analüüsida, ning need koondatakse kohustuslikuks ja siduvaks tegevusjuhendiks (mis on samuti juba CETAs ette nähtud). Nimetatud tegevusjuhend peab eelkõige hõlmama järgmist: täpsed tegevuseeskirjad, mida kohaldatakse kohtu või apellatsioonikohtu liikme kohale esitatud kandidaatide suhtes, eelkõige selles osas, mis puudutab teabe avaldamist nende eelneva või praeguse tegevuse kohta, mis võib mõjutada nende ametisse nimetamist või nende ametiülesannete täitmist; täpsed tegevuseeskirjad, mida kohaldatakse kohtu või apellatsioonikohtu liikmete suhtes nende ametiaja jooksul; täpsed tegevuseeskirjad, mida kohaldatakse kohtu või apellatsioonikohtu liikmete suhtes nende ametiaja lõpus; sealhulgas teatavate ülesannete täitmise või elukutsete pidamise keeld kindlaksmääratud aja jooksul pärast nende ametiaja lõppemist; tõhus ja kohtute sõltumatust täielikult austav karistuste mehhanism, mida kohaldatakse tegevuseeskirjade mittejärgimise korral“[3].

Kavandatava õigusaktiga rakendatakse need kohustused täielikult, lisades kohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate üksikasjalikud eetikanormid. Eelkõige sisaldab

---

[2] Tõlgendav ühisdokument Kanada ning Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) kohta (ELT L 11, 14.1.2017, lk 3).

[3] Nõukogu istungi protokolli kantavad avaldused (ELT L 11, 14.1.2017, lk 9).

tegevusjuhend sätteid menetlusega seotud kohustuste (kavandatava õigusakti artikkel 2); avalikustamiskohustuste (artikkel 3); sõltumatuse, erapooletuse ja muude kohustuste (artikkel 4); endiste liikmete kohustuste (artikkel 5); konfidentsiaalsuskohustuste (artikkel 6); menetlusele kuluva aja ja kuludega seotud läbipaistvuskohustuste (artikkel 7); karistuste (artikkel 8); vahendajate kohustuste (artikkel 9); ning nõuandekomiteede moodustamise (artikkel 10) kohta. Kavandatav õigusakt jõustub lepingu jõustumise kuupäeval (artikkel 11).

Käesolev ettepanek on kooskõlas CETA investeerimiskohtu süsteemi rakendamisega seotud muude algatustega. Alates 2018. aasta juunist on komisjon teinud koostööd liikmesriikidega nõukogu kaubanduspoliitika komitees, mis käsitleb teenuseid ja investeeringuid, ning Kanadaga nelja otsuse eelnõu osas, mis käsitlevad:

– eeskirju, millega määratakse kindlaks apellatsioonikohtu tegevusega seotud halduslikud ja korralduslikud üksikasjad vastavalt lepingu artikli 8.28 lõikele 7;

– kohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate tegevusjuhendit vastavalt lepingu artikli 8.44 lõikele 2;

– vahendamise eeskirju, mida saavad kasutada vaidluses osalevad pooled, vastavalt lepingu artikli 8.44 lõike 3 punktile c; ning

– tõlgenduste vastuvõtmise korda reguleerivaid eeskirju vastavalt lepingu artikli 8.31 lõikele 3 ja artikli 8.44 lõike 3 punktile a.

Jätkub edasine töö investeerimiskohtu süsteemi rakendamise teistes valdkondades. Nagu on sätestatud lepingut käsitleva tõlgendava ühisdokumendi punkti 6 alapunktis f, siis „[ü]hiselt on seatud eesmärgiks viia see töö lõpule enne CETA jõustumist“.

Seepärast on asjakohane määrata kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel teenuste ja investeeringute komitees kavandatava õigusakti kohta, et tagada lepingu tõhus rakendamine.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab õigusakte, millel on õiguslikud tagajärjed asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised aktid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[4].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Teenuste ja investeeringute komitee on ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) (edaspidi „leping“) alusel loodud organ.

[4] Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Õigusakt, mille teenuste ja investeeringute komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav õigusakt on rahvusvahelise õiguse alusel lepinguosalistele siduv kooskõlas lepingu artikli 26.2 lõikega 4.

Kavandatav õigusakt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava õigusaktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seetõttu on kavandatava otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõige 3 ja artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Kokkuvõte

Kavandatava otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõige 3 ja artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. AUTENTSED KEELED JA KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna teenuste ja investeeringute komitee õigusaktiga rakendatakse lepingut investorite ja riikide vaheliste investeeringuvaidluste lahendamise suhtes, on asjakohane võtta see vastu lepingu kõigis autentsetes keeltes[5] ja avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

[5] Kooskõlas lepingu artikliga 30.11 („Autentsed tekstid“) on leping koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik versioonid on võrdselt autentsed.

2019/0216 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) alusel loodud teenuste ja investeeringute komitees seoses kohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate tegevusjuhendi vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 3 ning artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega (EL) 2017/37[6] nähakse ette ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) (edaspidi „leping“) Euroopa Liidu nimel allkirjastamine. Leping allkirjastati 30. oktoobril 2016.

(2) Nõukogu otsusega (EL) 2017/38[7] nähakse ette lepingu osade ajutine kohaldamine, sealhulgas teenuste ja investeeringute komitee moodustamine. Lepingut on ajutiselt kohaldatud alates 21. septembrist 2017.

(3) Lepingu artikli 26.2 lõike 4 kohaselt võib teenuste ja investeeringute komitee teha otsuseid, kui see on lepinguga ette nähtud.

(4) Lepingu artikli 8.44 lõike 2 kohaselt kavatseb teenuste ja investeeringute komitee võtta vastu otsuse, mis käsitleb vahekohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate tegevusjuhendit, mida kohaldatakse lepingu kaheksandast peatükist („Investeeringud“) tulenevates vaidlustes.

(5) Seepärast on asjakohane määrata kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel teenuste ja investeeringute komitees lisatud teenuste ja investeeringute komitee otsuse eelnõu põhjal seoses tegevusjuhendiga, et tagada lepingu tõhus rakendamine,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel teenuste ja investeeringute komitees seoses kohtu ja apellatsioonikohtu liikmete ning vahendajate tegevusjuhendi vastuvõtmisega,

---

[6] Nõukogu 28. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2017/37 ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 11, 14.1.2017, lk 1).

[7] Nõukogu 28. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2017/38 ühelt poolt Kanada ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise laiaulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu (CETA) ajutise kohaldamise kohta (ELT L 11, 14.1.2017, lk 1080).

põhineb käesolevale nõukogu otsusele lisatud teenuste ja investeeringute komitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

1. Teenuste ja investeeringute komitee otsus võetakse vastu kõigis lepingu autentsetes keeltes.

2. Teenuste ja investeeringute komitee vastu võetud otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja